

Nro. 33.

A' FELS. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden October 21-ik napján
1806-ik esztendőben.

B é t s.

Felséges Urunknak igen kedves testvér öttse *Károly* Kir. Fő Herczeg több itt lévő testvér öttseivel együtt, vadászatra a' Fels. Cs. Kir. Familiához tartozó Holitsi Uradalomba utaztak, a' honnan mindazáltal kevés napok múlva vissza várattatnak.

Andreossy Franczia Generál, mind *Báró* *Maye* n Cs. Kir. Udvari Tanácsosnak, a' ki t. i. a' Franczia seregeknek a' múlt télen, ezen Csász. Rezidentiában, 's ennek környékén feküdt Franczia hadi népek quartélyozását jó rendbe tartotta, mind *König* Császári Kir. *Stábális* Orvosnak, a' ki t. i. az ide való Ispotályokban feküdt beteg és sebes Fr. katonákról gondot viselt, 's azoknak orvoslá-

K k

sokban magát meg különböztette; egy egy briliántos és a' Nápoleon Császár nevének első betűjével ekeskedő arany piksist adott Felséges Ura nevébe.

Annak a' Bétsi lahatos mesternének, t. i. *Klaehr Franciskának*, a' kiről a' múlt Pénteken költ Magyar Kurir 503 és 504-ik lapjain emlékeztünk, első Sándor Orosz Császár, az Orosz beteg katonákhoz mutatott felebaráti szeretetért, hólta napjáig 300 Rúbelből álló penziót rendelt esztendőnként; mely különös kegyelemben az ő halála után gyermekei is részesülni fognak.

Itten még most is csak nem minden nap sok gyalog, és lovas seregek marsiroznak keresztül Morva, és Cseh Országokba, azoknak a' Császári hadi seregeknek öregbitetésekre, a' mellyek azon Országoknak határain kordont vontanak. — A' múlt szombaton és vasárnap dél előtt az Albert igen szép vasas Regementje ment itt a' Leopoldstádti, és Tábor nevű hidakon által tábori muzsika zengés alatt.

A' Cs. Kir. Udvari Kamara, a' múlt szombaton költ Bétsi Diariumnak 84-ik szám alatt költ darabjában azt adja a' Publicumnak tudtára, hogy a' múlt 1805 ik esztendőben, Octob. 5-ik napján kiadatott Fels. Pátens által ki hirdettetett husz millió Forintból álló Lotteriára nézve, azon Pátensnek 12-ik cikkelyéhez képepest az első vonás a' jövő November 10-ik napján kezdődik el, az ezen dologra rendeltetett Cs. Kir. Udvari Commissariusoknak jelen létekben, a' Tartománybéli palotának szálájában, mely mind a' fent meg jegyzett, mind az azután következő napokon, reggeli 8 órától fogva délután 2 óráig szakadatlanul fog tar-

tani. A' vonandó számok az azokhoz tartozó nyereséggel egyetemben mindenkor a' következő napon nyomtatásban adattatnak ki; ellenben a' nyereség, a' fellyebb említett Fels. Pátensnek 11-dik cikkelyéhez képpest a' Lotteria vonásnak végződése után 3 hólnappal, a' vonó számnak vagy sorsnak által adásával, a' bankális fő kasszánál banko czédulákban, a' bányák Depositoriumának fő kasszájába pedig conventionalis pénzben ki fog fizetődni. — Költ Bétsben, October 16-ik napján 1806-ik esztendőben.

Magyar Ország.

Székes Fejér Vármegyéből Octob. 7-ik napján.
Fő méltóságú Ürményi Ürményi József Ur Eö Excellentiája, Gallicziának volt Fő Kormányozója, most pedig Ország Birája, és Nemes Megyénknek közönségessen szeretett és tisztelt Fő Ispánnya, mai napra rendelvén ezen Megyebéli Tisztválasztó széket, azt nemcsak a' honnyi, hanem több szomszéd Megyebéli 's távolabb lakó főbb 's közép rendű és rangú urak jelenlétekkel diszesítették. — Minnekutánna méltóságos Kir. udvari Tanácsos és arany sarkantyús vitéz Szolga-Egyházi *Marich Tamás* Ur, a' ki majdán egész életét, ifjuságának első zsengejétől fogva Fejedelmünk, Hazánk, különösen Megyénk szolgálatjára, boldogságára feláldozván, abban 39 esztendőket ritka példával telőtöltött, utóbbi tsak nem 20 esztendők le folyta alatt ditsiretessen viselt első All-Ispányi hivatalját, érzékeny butszúása közt végképen le tette volna, az egész Megyebéli Tiszti Hivatalok, következőképen intéztettek el.

Első All-Ispánynak: Titt. Ürményi Ürményi

Maximilián; 2-ik *A. Ispánynak* Szolga Egyházi Marich Dávid; *Fő Notáriusnak* Kazay János; *első A. Notáriusnak* Kolosváry Pál; 2-ik *A. Notáriusnak* Nagy Elek; *betsülettől valónak* Rédi János és Fiath József; *Archivariusnak* Loksánszki Antal Urak tétetődtek. — Járásbeli Tisztekké a' következők választottak, úgy mint:

I. *A' Tárnyelléki Járásban* Fő Szolgabirónak Zlinszky Imre; *első A. Szolgabirónak* Szabó János, 2-ik *A. Szolgabirónak* Mészöly Lajos Urak.

II. *A' Csakvári Járásban* Fő Szolgabirónak Jankovich József; *első All-Szolgabirónak* Modrovich Ignác; 2-ik *A. Szolgabirónak* Mesziényi Ignác Urak.

III. *A' Bicskei Járásban* Fő Szolgabirónak Pázmándy Károly; *első All Szolgabirónak* Mohoss Ferencz; 2-ik *A. Sz. Birónak* Szüts Lajos Urak.

Eskütségre Viczenty Fereniz, Nagy József, Németh István, Kulifay József, Korher János és Mentler Urak emeltettek.

Fő Fiscalisnak Podhorszky Miklós; *All Fiscalisnak* Szentpétery István: *betsülettől valónak* Pamer Mátyás — *Exactornak* Kreskay Gáspár. — *Fő Perceptornak* Hrabovszky Gáspár; *All Perceptoroknak* Hajer Mátyás és Fekete András — *Inzsinörnek vagy Földmérőnek* Csapó Beniamin. — *Commissariusoknak* Tergovsits Ignác, Fister Mihály, és Keresztes János Urak rész szerént most újonnan választódtak, rész szerént eddig viselt hivatalokban meg hagyták.

Hasonló építő Széket tartott nagy méltóságá Fagarasi Gróf *Nádasy Mihály* Tek. Komárom Varmegyének örökös és Fő Ispánja azon Megyében, ezen folyó Octobernek 8-ik napján. Mineku-

tánna Assa Kürthy Ghézy József Kir. Tanácsos Ur, a' ki azon Vármegyének első All-Ispányságát számos esztendőig dicsőrelesen viselte, és ezen folyó esztendőben a' Fels. Kir. Törvényes Táblához által tétetődött, azon közönséges gyűlésben mind Fő Ispán Eö Excellenciájának eránta való kegyességét, mind a' Tek. Vármegyének hozzá mutatott szeretetét háladatos szívvel meg köszönte, és a' 2-ik All Ispány Titt. Galanthalai Balogh János Ura' több tiszteknek neveken el bűtsúztak volna: Eö Excellenciája a' Fő Ispány a' tisztt választáshoz fogott, 's azt következő módon vitte végbe, a' szabad választás szerént:

Első All-Ispánnyá Galanthalai Balogh János;
2 ikká Assa-Kürthy Ghéczy Ferencz

Fő Jegyzővé Végh Antal; első All Jegyzővé Ifj. Ordódy Janos; 2-ikká Nedeczky Gabor tétetődtek és választattak.

Járásbeli Tiszteknek a' következők nevezettek ki: 1) *A' Csalóközzi Járásban Fő Szolgabíróvá Csejtey István; All-Szolgabírákká Laky Bálint és Aranyosy Pál — 2) Az Udvardi Járásban: Fő Sz. Biróvá Ordódy János; All Sz. Birákká Hunyady Vincze, és Zavody Ferencz. — 3) A' Gesztési Járásban: Fő Sz. Biróva Milkovics Lajos; A. Sz. Birákká Thaly István, és Pazmándy Dienes — 4) A' Tatai Járásban: Fő Sz. Biróvá Huszár László; A. Sz. Birákka Ordódy István, és Ander István.*

Ord. Fiscalissá Thaly Zsigmond; Vice-Fiscalissá Kürthy Pál; Generalis Perceptorrá Peöcz Ferencz; All-Perceptorokká Mólnár Sámuel, Péteinyi Mihály, Csejtey Gáspár, Kajdáczy József —

Exactorrá Bóday János — *Archivariussá* Szevald Antal,

Hadi Történetek és Környülállások.

Azon ütközetről, mely, a' mint az utolsó pos-ta napon kevés szóval jelentettük, a' Franczia Császári és Prussziai Királyi hadi seregek közt ezen folyó Octob 8-ik napján Bayreuth és Kulmbach közt történt, még eddig is semmi officialis tudositást nem vehettünk. De hogy ez a' tsata valósággal meg történt legyen, valamint néhány Német Országi közönséges Ujság levelekből, ugy a' magános tudositásokból is tudjuk. Közönségesen azt beszéllik, hogy néhai II Fridrik testvér öttének Ferdinándnak első szülött fia Lajos Ferdinánd magát mások felett meg különböztetni akarván halálos sebet kapott, 's hadi fogságra esett. De mivel ezt is tsak közönséges beszédből, nem pedig hivatal szerént való tudositásból tudjuk, semmi bizonyost nem irhatunk.

Mi szolgáltatott legyen a' jelen valo háborúnak alkalmatosságot, sem az egygyik sem a' másik rész tudtára nem adta a' publicumnak. Ha igaz a' mit Gothából írnak, a' Berlini Kir. Udvar, utolsó ki nyilatkoztatásában azt kívánta a' Franczia Császártól 1) hogy vigyeki Német Országból az eszten-től fogva ott maradt hadi népét 2) ne avassa ma-gát az Eszaki Német Ország Organizatiojának dol-gába 3) határozza meg magát a' közönséges bé-kességnek eszközlésére. Igaz legyen é ez az előadás, avagy nem, a' jövőendő idő fogja meg mutatni.

Bambergából Octob. 6-ik napján. Negyed nappal ennek előtte a' Fr. Császári igen szép testörző sereg marsirozott ide bé, délfelé Napoleon Császár maga is ide érkezett, kinek tiszteletére minden harangok meg

vonattak. Mindjárt akkor lóra ült, és *Davoust* (olv: Dávu) Marschaltól, [Groff Frohberg Baváriai Királyi Fő Vadász Mestertől kísértetvén a' Városunk piatzára lineába állott testörző sereget meg szemlélte. Octob. 8-dikán reggeli két orakor innen *Kronach* felé *Steinwiesenbe* utazott. Az egész Francia nagy Armadia a' Saxoniai Vál. Fejedelemséghez tartozó *Voigtlandiába* marsirozni láttatik. Ugy haljuk, hogy Koburgot is el foglalták volna már a' Francziák. Kevés napok múlva sok fontos dolgokról, 's hadi történetekről fogunk hirt venni.

Erlangából October 10-ik napján. Tegnap előtt Városunk és Universitásunk részéről Deputátusok küldettek a' Bambergába lévő Francia Fő hadi szállásra, hogy védelmet és az itt tanuló Ifjuság számára tsendességet nyerjenek ; de minekelőtte oda értenek volna, már akkor a' Frán. Császár onnan el ment. — Városunkban már is nagy gráditsra lépett a' szükség és drágaság — Octob. 7-dikén Bayreuth várossának kapuit el foglalták a' Francziák. — A' *Soult* és *Ney* Marschalok kórmányokra bízott Francia hadi seregek *Hof* fele vették útjokat, a' melly Városnak környékén táborozni mondatnak az egyesült Prusszus és Saxóniai hadi népek.

Leg újjabb Tudósítások.

Tegnap délután két Kurir jött ide Saxoniából. Minémü újságot hoztak légyen magokkal, kedveseket é vagy kedvetleneket nem tudatik bizonyoson. Itten külömb külömbféle egymással ellenkező hírek repdesnek ; az egyik szerént a' Fr. Császári seregek az egyesült Prussziai és Saxóniai armádiát nagyon meg verték ; a' másik szerént az utólsóbbak olly

fényes győzedelmet vettek az elsőbeken, hogy 20 ezer embernél többet lef vágtak, 's tsaknem annyit ejtettek fogságra az elsőbek között. Lássuk mit szólnak a' ma hozzánk érkezett Német Országi levelek.

Bambergából Octob. 12-ik napján. Ebben a' szempillantásban érkeze hozzánk egy Kurir azzal a' hírrel, hogy a' Fr. armadia *Napoleon* maga vezérlése alatt *Gera* és *Altemburg* közt az egyesült Prussziai és Saxóniai armadián fényes győzedelmet vettek, és igen sok ágyúkat nyertek. A' tsata piatzo maradt Prusszus katonák közt találtaott *Lajos Ferdinand* Prussziai Kir. Hertzeg is, ki-ről felyebb már emlékeztünk.

Norimbergából Octob. 13-dik napján. Az éppen most ide jött tudositásokhoz képpes, *Saalburg* és *Schleitz* közt nagyon meg verettettek az egyesült Prussziai és Saxóniai hadi seregek. Mind embert, mind ágyukat sokat vesztettek. Ezen tsata előtt *Bernadotte*, *Ney*, és *Soult* Marschalok a' vezérlésekre bizatott Fr. seregeket öszve kaptolták. Kétteség kiyü! Lipsiába vannak már most a' Francziák, leg alább így szollanak a' magános tudositások.

Drézdából azt írjak, hogy a' Saxóniai Választó Fejedelemnek azt igérte volna a' Fr. Császár hogy ha neutralis léssen, az az, ha egy részre sem foglalani, és a' magá hadi népét a' Prusszus armadiától vissza hívja, illendő tekintetben fogja tartományait tartani.

* * *

Az itt elő hozott történeteknek fontosoknak kellett lenniük; hanem a' környülállásaik még fe-

lette bizontalanúl adódnak elő; minthogy a' Baváriából jövő Újságlevelek halgatnak tollók, Szakszonából pedig, minthogy ott van a' hadi teátrum egy közönséges levél sem jön.

Ma ilyen rövid tudositás terjede el mindenütt:

„October 14-ikén *Jéna* mellett történt egy nagy csata, a Prusszus Király és Braunshweigi Herceg² személyes vezérlések alatt. A' vereség reggeli 7 órától fogva estvéli 9 óráig tartott. Itt a' Prusszusok győzedelmeskedtek. A' Érantziák 18 ezer embert vesztettek, 's nagy zuzavarral, rendeletlenséggel, és égetéssel vonták vissza magokat.

A' *Königstein*-nevű nevezetes erősség az *Albis* mellett, nem tudni mi történetből, minden benne lévő magazinumokkal egyetemben a' láng prédájává lett,

Frantzia Birodalom.

A' Párisban egy ideig múlatott rendkívül való Prusszus követ Gróf *Knobelsdorf*, azok ellen a' Párisi Zsurnalisták ellen, a' kik a' Berlini ministériumot újság leveleikben közönségesen rágalmazták, egynéhányszor panaszt ténen, a' Párisi Fő Kormányszéktől olly választ vett, hogy az officialis újság levelekben a' *Monitörben* semmi illyetén zikkelyek nem találtatnak, a' többi újság íróknak pedig, a' kiknek a' *Francia Constitutio*, a' szabad gondolkozásra, írásra 's nyomtatásra just engedett, meg nem lehet tiltani, hogy másokról való értelmeket közönségesekké ne tehessék. — A' Prussziai, Saxoniai, Hassziai, 's több északi Német Országai tartományoknak geográfika mappáit a' *Francia Indzinörök*, avagy földmérők el készíteni, és

a° hadi dolgokra ügyelő ministeriumnak által adni parantsoltattak.

A' 29 ik Septembéri Moguntziai közönséges újság levelek, a' Franczia Császár és Császárné oda lett bé meneteleket ekként rajzollyák le: „Tegnap dél után egy órakor érkeztek hozzánk Eö Császári 's Kir. Felségek számos ágyú durogások, és harangoknak zúgásai közt. — Az Eö Felségeket látni kívánó nép épen olly nagy számmal gyült most össze, mint néhány esztendővel ennekelötte, a' midön Császár Eö Felsége szemlelésére leg elsőben szerentsénk vala. Abrazatjában most egy keveset soványabbnak lenni tettik, mint akkor vala; egyébaránt igen egességes.“

„Minekutánna Eö Csász. 's Kir. Felsége lakó palotájában egynéhány órát mulatott volna, lóra ült, és néhány Marsaloktól 's Generálisoktól kisírtetve a' Rénuson való hidon a' Kasszeli erősségnek meg szemlelésére ment. Valamerre fordúlt Eö Felsége, mindenütt igen nagy örömmel, és sok Vivat kiáltásokkal fogadta a' néző sokaság. A' jelenvaló változó és háborus idő izikkelyében is vidám, álhatatos, és semmi szomorúságot nem mutató ábrázattal van. Az a' reménység, hogy az ő jelenlétele minden veszedelmet eltávoztat, hogy az ő nagy elmejének nagy tehetsége minden akadályokat felülhalad, a' leg közönségesebb emberben is kedvet 's bátorságot gerjeszt, és az a' nyughatatlanság és félelem, mellyeket a' környülállások, és a' köz hírek a' lakosoknak sziveikbe öntöttek, az Eö Felsége látásával egyszeribe el enyésztek.“

S p a n y o l O r s z á g.

Valamivel ennekel ötte irtuk, hogy a' Mad

ti Kir. udvar parantsolatjára minden Spanyol Országi kikötő helyek bé zárattak a' Svéciai kereskedő hajók előtt. Az ott való Svéciai követ *Adlerberg* úr Fels. Urának nevében azt kívánta, hogy azon Kir. parantsolat vétetődjön vissza, mellyre üres választ vévén, magának passzus levelet kért, és mindea bútsúzás nélkül oda hagyta Madrid városát. Ezen villongásnak semmi követkevése nem lehet egyéb, hanem hogy Svécia Ország a' tromfot tromfal fogja vissza ütni. — A' Spanyol Armadia is el hányta a' tzopfot, vagy a' bé tekert hosszú haját, 's a' helyett mind a' tisztek, mind a' köz emberek kereken metzetz puderozatlan rövid haját fognak viselni.

Néhány Madritti jó szívü, jó gondolkozásu dámak tulajdon költségeken olly industrialis oskolákat állítottak fel, mellyekben az árva és szegény sorsú leány gyermekek, az ő tulajdon gondviselések alatt, különbkülönbféle asszonyi munkákra, mint p. o. fonásra, szövésre, harisnya kötésre, Francia és Spanyol Országi módon való varrásra, himzésre, tsipke kötésre, 's több e' félékre tanítatnak. — Az oda való gazdaságra ügyelő Kir. Társaság is hasonló oskolat állított fel, mellyben varrani, fejer öltözetet, fejkötöt, köntöst készíteni, olvasni írni és számot vetni 's mesterséges virágokat tsinálni tanúlnak az ifjak.

Hollandiai Ország.

Eö Hatalmasságok, a' Hollandiai Statusok és Rendek Octob. 4-ik napján rendkivül való gyűlést tartottak, mellyre a' jelenvaló háborus környüálások, és az ezekkel öszve köttetett finansialis dol-

gok szolgáltattak alkalmatosságot. Minekelőtte a' Kir. testörző sereg Hágából ki marsirozott volna, következő foglalatú generalis parancsolat hirdettetett ki közöttök: „Az Armadia, úgymond, a' Király és az egész nemzet szeme láttára az Ország határainak védelmezésére kiin túl. Szüntelen elméjében tartsa azt a' testörző sereg, hogy néki a' Haza dicsőségét, és maga betsülletét kell védelmezni. — Ezt a' testörző sereget I. Lajos Király Sept 27-ik napián meg müstrálván útlakis indította, hanem mindez, mind a' több útban vólt Hollandiai seregek parancsolatot véven házajokba visszatértek, 's a' tenger partjai mellé marsiroztak. Erre az Anglusoknak felette négy tengeri készületek, és a' Hollandiába való kiszállásra tzelzó szándékok szolgáltattak alkalmatosságot. Az Amsterdami levelek szerént 120000 matrozokat rendeltek a' Londoni ministerek, a' kik között 20000 ember fog a' háó seregbéli katonaságra ki választatni. Ez az irtództató tengeri erő 11 millió font sterlingjébe kerül Angliának esztendőnként. Hogy az Anglusoknak ártalmas feltett tzeljokat a' Hágai fő Kormányzók meg sajdította, a' többi közt abból is láttatik, hogy a' Zelandiai tartománynak nevezetes erősségét Vlissingát ostromló állapotba tétette, hogy azon város lakosi parancsolatot vettek az eránt, hogy October 1. ső napjától kezdvén hat hétre való eleséget szerezzenek magoknak, hogy a' kenyérsütők elegendő lisztet és fát készítsenek; hogy minden élőfák, a' gyümölcs termő fákat kivéven, minden tserjek és bokrok, a' városhoz 300 ölnire 10 nap alatt ki vagattassanak s. a. t.

Hágából Octob. 1. ső napján. A' mi igenked-

ves Királyunk, az Acheni (Aquisgranumi) fürdőből lett vissza jövetelétől fogva, nemcsak azokban az intézetekben foglalatoskodik, a' mellyek Hazánk külső ellenségektől leendő védelmezésére meg kívántatnak; hanem egyszersmind azokban is, a' mellyeket az Ország belső organisatiójára és igazgatására szükségeseknek lenni itil. — A' nem régiben hozzánk jött Generál *Daendels* a' Gröningai tartományba küldetett, kétség kívül azért, hogy az ott lévő katonaságnak vezérlését kezére vegye. — Az ide való Commendans Generál *Dury*, a' múlt Sept. 29-ikén minden itt lévő nevelő házakat és institutumokat meg látogatott, és azokat a' nevendék ifjakat, a' kiket a' fegyver hordásra alkalmasoknak lenni itilt, fel jegyeztette, és a' kik közülök önként ajánlották magokat a' hadi szolgálatra, azokat mingyárt kadétokká tette.

Török Birodalom.

A' Konstantzinápolyi tudósítások azt beszél-
lik, hogy soha egy Európai udvar követje eránt
sem viseltetett a' Fényes Porta annyi emberséggel,
mint a' Frantzia Csász. követ Generál *Sebastiani*
eránt.

A' Konstantzinápolyi magános tudósítások azt
hirdetik, hogy a' Nagy Vezér azon méltóságos hi-
vataljától meg fosztatván, helyette a' *Jantsárok*
Agája, az az Generalissimussá tételődött volna
Nagy Vezérré, hogy *Jussuf Aga*, a' meg hól *Zul-
tána Validának*, az az, az uralkodó Császár édes
annyának favoritája meg fojtatott volna, s a. t.
Mindezekről a' leg közelebb béli Konstantzinápo-
lyi Posta által bizonyosabb tudósítást várunk.

E l e g y e s D o l g o k .

• A' Beneventói herczegséget, melly 1053-ik esztendőtol fogva a' Római Sz. Székhez tartozott, Nápoly Országának Francziáktól lett meg vétele után a' külső dolgokra ügyelő Fr. ministernek *Talleyrandnak* ajándékozta, 's ötlet-herczegi méltóságra emelte *Napoleon* Császár. Az ebben találtatott számos barát- és apácza klastromokat nem régiben mind el törölte a' nevezett új herczeg, azt mindazáltal meg engedte, hogy az oda való születésűek meg maradjanak, 's hóltig penzióból ellyenek; ellenben a' külföldieknek hazájokba kell menni. — *Dijonban* a' régi Burgundiai herczegségnek nevezetes városában egy Zsidó ifjú keresztény születésű leányt vett magának feleségül. Jövendőbeli magzatjaikra nézve minémű rendelést tettenek legyen egymás közt, nem írják. Miólta a' Franczia Országi Izraelitákat *Napoleon* Császár polgári jussal meg ajándékozta, azolta negyedik példa az illyetén házasság — A' Schwitzi Kantonban le omlott kösziklának széllyel hányásában, az abban fakadt viznek el botsatásában, és a' hegy alá temettetett bóldogtalan hólt testeknek ki ásásokban, 's el temettetéseken 250 ember foglalatoskodik. Helvétus Generál *Pfyffer* a' természeti tudományban igen járatos férfiú, azon kösziklának le omlását 20 esztendővel ennekelötte meg jövendölte. Azon 30 emberek között, a' kik a' kö omladváuyi közzül elevenen ki jöttek, egy igen éltes ember az öket nézni ment személyekhez így szóllott: *Nékem feleségem, fiaim, menyeim, leányim, vöim, unokáim, 's rokonim is völtök, most pedig tsak egyedül magam maradtam életben.* — Egy asszony 's egy gyermek,

a' kik a' hegynek le omlása után 24 órával eleve-
 nen és épségben vonattattak ki egy le nyomtatott
 ház alól, azt beszéllették, hogy azon idő alatt sok
 embert hallottak kiáltozni, sirni, és sohajtozni. Az
 a' szerentsétlen történet, melly a' múlt *Septemb.*
 2-ik napján a' Schwiczi Kántonban négy szép hely-
 séget érdeklett, és 1500 embert, 's 800 darab mar-
 hát fosztott meg életétől egy minutum alatt, azon
 szerentsétlen esetre is meg emlékeztette a' Helvé-
 czia bélieket, melly a' Graubündeni Kántonnak *Plüra*
 nevü szép városát 1618-ik esztendőben, Augustus
 25-ik napján érdeklette, a' midön a' Ceno hegye
 le dülvén 2430 embert temetett a' föld alá. — A'
 Neu-Jorki Kvakkerek azok közzé a' vad nemzetek
 közzé, a' kik Eszaki Amérikána belső részében
 magokat a' vadászattal táplálták, és igen nyomoru-
 ságossan éltek, egynéhány kvakkereket küldvén,
 őket a' szántásra vetésre, mezei munkára, és né-
 hány leg szükségesebb kézi mesterségekre meg ta-
 nitották. Azóltatól fogva pallérozottabbak, sze-
 lidebbek, és mindenre alkalmasabbak. Már most
 az olvasásra írásra kezdik őket tanítani. — Kop-
 penhágába erkölesi és természeti okok miatt a'
 maga meg ölés olly nagy mértékben van, hogy tiz
 esztendő el forgása alatt 614 ember ölte meg ma-
 gát. Ebben az esztendőben, Januarius kezdedétől,
 Augustus végéig 70 re ment az illy bóldogtalan em-
 bereknek a' száma.

* * *

*Egy ujj készületü Vendégfogadót ille-
 tö másodszeri Jelentés.*

A' Római Császár Hottel-garni nevet viselő jó

készült Vendégfogadóház Gazdája, a' fő Nemességnek, a' tiszteletre méltó közönségnek, és minden renden lévő utasoknak, az ő kegyes látogatásokért való leg belsőbb köszönetét jelentvén, közönségessé téteti egyszersmind azt is, hogy az ő Karinthiai útzában lévő újj Vendégfogadóházában, a' melly ez előtt Griffmádar, most pedig Károly Feő Herczeg nevet visel, minden készülétekkel jól meg rakattatva lévő magános tiszta szobák és egész szállások találhatnák, naponként, és hónapoként, illendő fizetésért. Az olyan utasok, a' kik ezen fogadóházban hosszabb ideig akarnak lakni, hónapoként fogadhatnak abban szállást igen mérsékelt bérben. Minden igyekezetét arra fordította az Alólirt, hogy Vendégeinek meglegedéseket a' közönségesebb nyelveket tudó szolgálók, és a' pontos-szolgalat-tétel által meg nyerhesse. Valamint az 1-ső emeletben, úgy sziatén a' földszinén-is találhatnák evéshez alkalmaztatott tiszta szobák, egy szoba a' hideg eledelek számára (Diner a la forchette) 's a' pipázóknak kedvekért is egy ahoz készült különös szoba. Az alólirt azon leszen, hogy az igen tiszteletre méltó Vendég Uraknak meg elégedéseket, és kegyes látogatásokat tiszta és pontos szolgálát, válogatott, és jó készült eledelek, 's eredeti jó borok által jövedőre is meg nyerhesse; mellyel ajánlja magát

kész szolgálók

Fux Mihály

a' Római Császár nevet viselő
Vendégfogadóház Gazdája.